

raadskreds anslog man for Eksempel det første Aar denne Udgiftspost til 15,000 Kr. Allerede Aaret efter steg den til 30,000 Kr., og jeg har hørt, at den i dette Øjeblik er oppe paa 60,000 Kr. om Aaret; jeg ved ikke, om det er rigtigt, men det er antageligt nok.

Det høje Ting vil heraf se, at naar man i dette Øjeblik staar med en saa stor Byrde paa Amtsfondet, skyldes det de to Vilkaarligheder, at man paa den ene Side har forladt den oprindelige Anordnings Grundprincipper og paa den anden Side har lagt ny Byrder paa Hartkornet, og jeg ser ikke, naar man saaledes ved Vilkaarlighed har faaet Hartkornsskatten forøget, at man med Rette kan sige, at det er nogen Gave, naar man nu vil gaa til at sætte disse Skatter noget ned. — For øvrigt vil jeg sige, at naar man nu møder med principielle Grunde for at Staten ikke kan give slip paa disse Skatter, Gammelskatten, Land- og Ligningsskatten, er det jo aldeles ikke nogen ny Tanke, her er fremme. Den har været praktisk udført tidligere. I 1822 eftergav man Hartkornet 400,000 Rigsdaler af Gammelskatten. Det har man fortsat med indtil 1850, da man paa ny genoptog disse Skatter under Ligningsskatten, men naar man i 1822 og en Tid derefter har kunnet eftergive disse 400,000 Rigsdaler af Gammelskatten, vil jeg spørge det høje Ting, om det kan kaldes et Brud paa noget Princip, naar man nu vil eftergive et Beløb, som svarer til $\frac{1}{3}$ af Gammelskatten. — Desuden har Tanken ogsaa været oppe siden den Tid, og jeg skal minde om, at den Gang Landkommunalloven af 1867 var til Behandling, fremsatte den daværende Minister nogle Bemærkninger, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse, og som vise, at man netop den Gang var inde paa det Princip. Der siger Ministeren i Bemærkningerne til Landkommunalloven af 6te Juli 1867, at Ministeriet ikke har kunnet billige den nugældende Regel, hvorefter særlig Bidraget til Amtspartitionsfondet lægges paa Hartkornet, og der siges saa endvidere, at de forskellige Udgifter og navnlig Vejbyrden maa siges med Rette at kunne lægges ogsaa paa adskillige andre end netop paa Hartkornet alene. Ministeren siger altsaa 1867 akkurat det samme, som vi nu mene: at der ikke er nogen Berettigelse for den nuværende Regel, hvorefter alle disse Byrder skulle bæres af Hartkornet. Det siger Ministeriet i 1867, men det siger mere end det. Det siger, at det kunde være tilbøjeligt til at

blive ved den bestaaende Ordning, indtil man kunde faa indført en Formue- og Lejlighedsskat til Amtsfondet. Man vil ikke alene bort fra, at Hartkornet udelukkende skal bære Byrderne, men man mener endogsaa, at Hartkornet har et rimeligt Krav paa at faa indført en Indkomst- og Formueskat til Amtsfondet. Det er de to Grundprincipper, man talte om i 1867, og som pegede stærkt mod, hvad man nu er inde paa. Man fik dog ikke noget indført i 1867 ud over det, at vi fik Landkommunallovens §: 50, som giver Kommunerne nogen Fordel, idet der derefter kan lægges noget over paa andre end Hartkornet, men i øvrigt staa vi akkurat paa samme Punkt som den Gang. Naar der derfor her kun er Tale om et saadant Bidrag som $\frac{1}{3}$ af Gammelskatten, er det ganske overordentlig lidt i Forhold til det, jeg mener, Hartkornet har Krav paa.

Med Hensyn til denne Land- og Ligningsskat, som man har tænkt skulde gaa over til Sognekommunerne, stiller Forholdet sig der om muligt endnu mere urimeligt, idet Ligningsskatten ganske simpelt er et Sammensurium af en hel Række ældre Skatter, som allerede i 1850, da vi fik Ligningsskatten, havde tabt ethvert Retsgrundlag her til Lands efter min Mening. Jeg skal nævne disse Skatter, som ere sammendragne 1850, for at paavise, at de ikke en Gang da havde nogen som helst Berettigelse. Der var saaledes Indkvarteringshjælpekatten og Soldatermarschpengé. Det er to militære Skatter, som man naturligvis havde bestemt som den Form, hvorunder Hartkornet skulde yde sit Bidrag til disse aarlige militære Lejrøvelser. Nu ved enhver paa Landet, hvorledes det nu om Stunder gaar med Indkvarteringsvæsenet. De vide, at det er en Byrde, der i de senere Aar med stedse stigende Vægt er lagt paa Hartkornet, og en Byrde, som trykker betydeligt, ikke blot fordi det er en betydelig Udgift at have en saadan militær Belægning, men fordi den Forstyrrelse, det giver i den daglige Drift, spiller den allerstørste Rolle. Men naar Hartkornet paa den Maade faar en Byrde direkte lagt over paa sig gennem de aarlige Indkvarteringer, mener jeg dog, der var Grund til at ophæve den Form, hvorunder Hartkornet ellers yder Bidrag dertil. Men det har man ikke gjort; man har optaget disse to Skatter under Ligningsskatten. — Endvidere er der noget ved Ligningsskatten, som hedder Dommerkorn, det var en gammel Ydelse af en Tønde Korn pr. Td. Hartkorn. Endvidere var